

ای قوم به حج رفته کجایید

مولانا در غزلی با مطلع ای قوم به حج رفته کجایید، کجایید/ معشوق همین جاست بیاید، بیایید، حج روحانی را به جای حج جسمانی توصیه می‌کند چراکه هر ذره از ذرات جهان نشانه‌ای از وجود اوست و دل هر انسان صاحب‌دلی می‌تواند قرارگاه حضرت حق باشد.

حجت‌الاسلام مهدی موسایی: مولانا در غزلی با مطلع ای قوم به حج رفته کجایید، کجایید/ معشوق همین جاست بیاید، بیایید، حج روحانی را به جای حج جسمانی توصیه می‌کند چراکه هر ذره از ذرات جهان نشانه‌ای از وجود اوست و دل هر انسان صاحب‌دلی می‌تواند قرارگاه حضرت حق باشد.

مسئله باعظمت حج از اعظم مسائل الهیه و از مهم‌ترین برنامه‌های عالی مکتب انسان‌ساز اسلام است. مسلمین جهان اگر به حقایق پرقیمت این عمل عبادی اسلام توجه کنند و برنامه‌های این سفر آسمانی را چنان‌که شایسته است انجام دهند، به رفع بسیاری از مشکلات دنیایی، سیاسی، اجتماعی، اخلاقی و آخرتی خود موفق خواهند شد. معنویت کعبه دورنمایی از عظمت و جلال و جبروت صاحب آفرینش و خالق هستی است. مسلمین اگر شرایط واقعی حج را در اعمال خود تحقق دهند، به عظمتی مافوق تمام عظمت‌ها و جلالتی مافوق تمام جلالت‌ها می‌رسند.

در مناسک حج تمام عوامل تکامل انسان قرار داده شده و حاجی باید با انجام مناسک تمام خلأهای فکری و روحی و اخلاقی و به‌خصوص ایمانی خود را جبران کند و اگر بدین صورت در اتصال به خانه حق از آن جایگاه باعظمت استفاده نکند حج خانه را به‌جای نیاورده و اعمالی هماهنگ با واقعیت الهی از او بروز و ظهور نکرده است. کعبه، قبله دل‌ها و ارواح و افکار است و علامتی برای جهت دادن تمام موجودیت انسان به‌الله. کعبه محوری است که باید انسان با گردش به دور آن محور از تمام رذائل بیرون آمده و به تمام حسنات آراسته شود. کعبه خانه عبادت و بندگی و مرکز عشق و عاشقی و جایگاه پاکان و نیکان و مرکز به‌خاک افتادن صالحان و صدیقان است. کعبه و مسجدالحرام جایگاه با عظمتی است که انبیای بزرگ الهی و امامان بزرگوار، به آن روی عشق داشته و شب‌های عمر خود را تا صبح در آن مکان مقدس با کمال خضوع و خشوع به عبادت گذرانده‌اند. زائر بیت‌الله قبل از حرکت به آن مکان شریف، واجب و لازم است که دل از تمام کدورت‌ها پاک و از همه آلایش‌ها بی‌آلایش کند. کعبه قلب معنویت و مرکز عبودیت و جایگاه خلوص و محل خضوع و خشوع است و دلی که از این اوصاف عالی رنگ ندارد، در آنجا جای ندارد.

بدون نفس تزکیه شده و قلب آراسته به حقایق و اوصاف الهی، نمی‌توان راهی به آن حریم مقدس و حرم باعظمت پیدا کرد که راه واقعی انسان به سوی حضرت معبود فقط از راه قلب سلیم است و بس، و قلب خاشع و خاضع، و مومن و متقی و رقیق و رحیم و رئوف و کریم، آراسته به یقین است. تا از خودیت‌های شیطانی بی‌خود نگردی، تا از شرارت‌های نفس پاک نشوی، تا از چاه تاریک رذائل بیرون نیایی، تا خودیت الهی خود را بازنیایی، تا خویشتن را از بیگانگان و دشمنان بی‌نیاز نسازی، به خانه حق راه پیدا نکنی.

آری چون دل از غیرفارغ ساختی و نفس از رذائل پرداختی و لباس شیطنیت از تمام وجود انداختی و هویت خود را به تمام معنی به حضرت مولا باختی، لیاقت ورود به حرم را برای خود ساختی که بدن و جسم را به آن حریم دعوت نکرده‌اند بلکه دعوت از بارگاه قدس متوجه به انسان است و انسان آن موجودی است که به صفات حضرت دوست متصف باشد. کعبه و رابطه معنویت قلب با آن محور باعظمت هدایت و شرح آن از حدود این مقال محدود خارج است. تماشای عظمت کعبه و معنویت قلب و رابطه این دو حقیقت با یکدیگر چشمی الهی و قلبی پاک از تمام شوائب لازم دارد.